

Sygn. akt V KO 9/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie z zażalenia **S. U.**

na postanowienie Prokuratora Rejonowego w L.

z dnia 30 grudnia 2016 r., sygn. akt PR 5 Ds. [...]

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 marca 2017 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w L. zamieszczonego w postanowieniu z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. akt II Kp [...]

w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L., wskazanym postanowieniem, na podstawie art. 37 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy z zażalenia S. U. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w L. z dnia 30 grudnia 2016 r., sygn. akt PR 5 Ds. [...] o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków służbowych przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w L., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Wniosek Sądu został uzasadniony faktem, że skarżąca S. U. w swoich pismach zgłasza liczne uwagi krytyczne dotyczące funkcjonowania całego [...] wymiaru sprawiedliwości. Zdaniem wnioskującego Sądu okoliczności te mogą zrodzić w opinii publicznej przeświadczenie o braku warunków do bezstronnego

rozpoznania sprawy przez sąd właściwy, a więc Sąd Rejonowy w L.. Jednocześnie, we wniosku podkreślono, że taka obawa społeczeństwa byłaby oczywiście mylna, niemniej dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia – w ocenie tego Sądu – za koniecznością wyeliminowania takich sytuacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podjęta przez sąd właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy z zażalenia S.U. inicjatywa przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu po myśli art. 37 k.p.k., okazała się nieskuteczna, bowiem przedstawiona we wniosku argumentacja nie przemawia za odstąpieniem od zasady właściwości miejscowej sądu i skorzystania z instytucji właściwości z delegacji.

Przepis art. 37 k.p.k. pozwala na przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, w sytuacji, gdy wymaga tego „dobro wymiaru sprawiedliwości”, które może być zagrożone w przypadku występowania w danej sprawie okoliczności stwarzających uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego jej rozpoznania, lub wywierających ujemny wpływ na swobodę orzekania.

W niniejszej sprawie próżno doszukiwać się wyżej opisanych przesłanek. Jedynym argumentem powołanym przez Sąd – wnioskodawcę jest okoliczność, że postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa dotyczy [...] prokuratora, zaś skarżąca zgłasza krytyczne uwagi dotyczące funkcjonowania całego [...] wymiaru sprawiedliwości.

Tego rodzaju sytuacja, co należy podkreślić, nie powoduje jednak automatycznie utraty zdolności obiektywnego orzekania przez sędziów sądu właściwego miejscowo, co zresztą podkreśla sam wnioskujący Sąd. Analiza akt sprawy w najmniejszym stopniu nie dostarcza także podstaw do przyjęcia, że rozpoznanie tej sprawy przez sąd właściwy miejscowo – nawet w sytuacji istnienia relacji zawodowych między uczestnikami postępowania karnego, a sędziami orzekającymi w tej sprawie – spotkać się może z negatywnym odbiorem społecznym i w efekcie wywołać postawienie zarzutu stronniczego orzekania. Tego rodzaju argumentacja to nic innego jak antycypacja ewentualnych opinii, które mogą, (choć nie muszą) pojawić się w tym wypadku, co zresztą jest założeniem czysto hipotetycznym. Tymczasem, zagrożenie niezawisłości i bezstronności

sędziowskiej uzasadniające zastosowanie instytucji z art. 37 k.p.k. musi być realne, a nie jedynie domniemane.

Sąd Najwyższy – jak słusznie dostrzegł wnioskujący Sąd Rejonowy – wielokrotnie już podkreślał, że instytucja z art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. Przepis ten winien być zatem interpretowany zawężająco, tak by nie dopuścić do wypaczenia jego *ratio legis* i doprowadzić do naruszenia dobra wymiaru sprawiedliwości poprzez podważenie zaufania do bezstronności sędziów i sądów.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w części wstępnej postanowienia.

[aw]